

Bertil Thorngren

90-09-10

Hemma hos Emma (Ringmér) år 2000

Emma Ringmer öppnar kuvertet och tittar på teleräkningen. 500 kr. Ja, det är väl vad hon ungefär brukar ringa för. Eftersom den är specificerad kan hon se svart på vitt på vart hon ringt och hur länge hon talat.

Jämfört med annat har faktiskt telepriserna hållit sig förvånansvärt stilla under 90-talet, t o m gått ner kraftigt vad gällde utlandssamtalen. Bra, eftersom sonen Axel numera var bosatt i München och dottern Lisa i Latin-Amerika.

En annan nymodighet som Emma uppskattar är att hon numera kan välja mellan två olika taxor. Hon har valt småringartaxan dvs en låg fast avgift och en högre rörlig istället för tvärtom. Grannarna med tonårsbarn hade i stället valt att betala en högre fast avgift i utbyte mot 500 "fria" samtal i månaden.

Sonen Axel, som arbetade i telesektorn, försummar aldrig tillfället att berätta om alla nymodigheter. För att inte tala om alla nya tekniska påfund han brukade ställa upp på Emmas köksbord. Fickdatorer, bildtelefoner, något som kallades CD-ROM-skivor ...

Det var nog inte för inte som Axel hade fått det där fina jobbet på televerkets nya utvecklingsbolag i München, där han jobbade tillsammans med tyskar och holländare. Kunnig vad gällde både teknik och språk samt, som sagt, entusiastisk.

Många av dessa konstiga lådor hade Axel dock fått bära tillbaka. Men Emma hade inte kunnat undgå att ta till sig en del av det nya som ju faktiskt var ganska nyttigt och bra. Hon måste tillstå att flera av de nya tjänsterna och prylarna faktiskt hade underlättat tillvaron inte bara för henne utan även för de andra pensionärerna i huset. Trygghetslarmet kunde hon inte tänka sig att vara utan liksom möjligheten att via en terminal göra alla inköp. Hemhjälp behövde inte längre köa i snabbköpet utan hann t o m byta ett och annat ord med Emma över en kopp kaffe. Nya billiga sladdlösa telefoner - "persontelefoner" - hade också blivit något av var mans egendom. Hemfaxarna, som nu kostade några 100-lappar hade också blivit lika självklara som gamla tiders telefonsvarare.

De var förresten hopbyggda i samma burk. Text, bild och ljud kom ut samtidigt när man tryckte på avspelningsknappen. Barnbarnen brukade skicka med de senaste semesterbilderna tillsammans med sin lilla sånguppvaktning på Emmas bemärkelsedagar.

Visst var det roligt att höra barnbarnens sång - men Emmas äldste son Carl var nog mer njutbar i det avseendet. Som operasångare turnerade han världen runt, men torpet i Värmland var hans fasta punkt i tillvaron. "Torp" var kanske inte rätta ordet längre, stugan var ombyggd till en professionell studio proppfylld med elektronik och datorer. Carl brukade visst sitta hemma i Värmland och öva tillsammans med internationella orkestrar över hela världen. Med det digitala telenätet spelade tydligen tid och rum inte längre någon roll. Nåja, när han skulle öva tillsammans med orkestern i San Francisco fick han vänta till 4 på morgonen för att kunna avnjuta orkesterns aftonkonsert som började kl 1900 (dagen före så att säga).

Skönt att inte alla i familjen var lika tekniktökiga! Dottern Lisa som arbetade för att rädda regnskogarna i Amazonas tillhörde snarast det motsatta lägret. Även hon uppskattade dock att kunna ringa hem till Emma då och då från de mest besynnerliga platser.

Men varför skulle alla barnen vara så utspridda över världen? Så var det visst i många familjer nuförtiden. Först flyttade de till Stockholm, sen vidare ut i världen. Men för Emma hemma i Småland var inte skillnaden så stor, barn och barnbarn brukade ju hälsa på under sommaren precis som under stockholmstiden. Detta med avstånd spelade inte så stor roll som förr i världen, nog var det fråga om "Gränslös kommunikation".

Förresten det hette visst inte "televerket" längre, utan i stället något i stil med "Svenska Tele AB" (eller var det "Telekompaniet"). Strunt i det - för egen del höll Emma fast vid att kalla Axels arbetsgivare för "Kongl. Telegrafstyrelsen". Det var liksom mer klang i ...

Utöver alla de nya tjänsterna och prisfallet på utlandssamtal hade Emma märkt en del annat som inte var som förr. Alla telefonstolpar hade försvunnit också ute på landsbygden. I stället radioantennor efter vägarna samt optisk fiberkabel som åskan inte alls bet på. Detta med åsknedslag hade verkligen varit ett problem förr i världen. Numer var telefonerna nästan aldrig utslagna - inte ens telefonautomaterna som man (äntligen) lyckats skydda mot allsköns åverkan.

Axel hade berättat om det nya "intelligenta nätet" som förutom alla finesser också var - "självläkande" vilket ju lät betryggande. Dom får väl kalla det vad dom vill, tänkta Emma, men det tycks ju fungera bra. Detta med att kunna se numret på den som ringer upp, eller till och med en bild av vederbörande, kändes ju tryggt. Att kunna flytta med sig samtalen när

man besökte varandra var inte heller så dumt. Förut hade många av Emmas bekanta känt sig tvingade sitta hemma i väntan på viktiga samtal, i stället för att som nu kunna ta sig en kaffestund i Emmas kök.

Annars var det sällan man såg någon livslevande "telegrafare" nuförtiden, dom ordnade tydligen det mesta via något slags datorspäckade driftcentraler i stället. Fort gick det i alla fall, den som ville ha en ny telefonlinje fick det på momangen via några knapptryckningar. Ville man ändå ha hembesök för att få hjälp med exempelvis monteringen gick det visst också att ordna på dagen. Allt under mottot "rätt kvalitet till varje pris".

Det var nog bra för "Telegrafan" att de nu kunde erbjuda så mycket till överkomliga priser. Det fanns ju allt fler andra bolag som tävlade om kundernas pengar.

Den som ville kunde visst helt "hoppa över" Televerkets nät och istället anlita något engelskt bolag för alla telefonsamtal. Men det krävde att man betalade en hög fast avgift och investerade i en ny och dyr sladdlös telefon. Emma hade räknat ut att hon måste ringa för minst 4 000 om året för att övergången skulle löna sig. Så det var inget för henne, utan för storringare. Det var väl för att locka över dem som TV-reklamen för de olika telebolagen var så intensiv.

PS. Eventuellt ett kort tillägg beträffande taxorna. "Man kunde välja olika nivåer av "Flat rate" (som det hette på nysvenska). För en fast avgift kunde man ringa 500 "fria" samtal per kvartal inom sin egen stadsdel. Bra när barnbarnen bosatt sig vid telefonen för att tala med skolkamraterna. För en något högre slant per månad kunde man köpa 500 samtal också inom hela storstadsområden. Ett tredje alternativ innebar fria samtal över hela landet (0-taxa). Det var bara att välja ungefär som när väljer propp (säkring) för sin el. DS.